

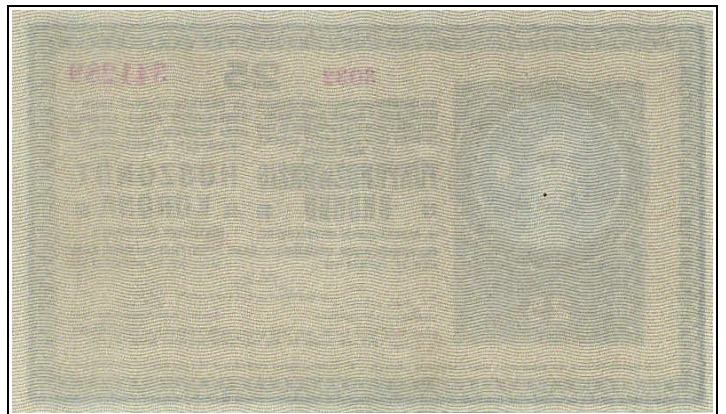
Biele peniaze 1918-1919

„Biele peniaze“ sú bankovky v hodnote 25 a 200 korún vytlačené v Rakúsko-Uhorsku a neskôr v Maďarsku. Majú jednoduchý vzhľad, reverz je prázdny, preto majú označenie „biele“.

Podľa miesta a času vydania vieme ich deliť do týchto skupín:

- A) Vydania Rakúsko-Uhorskej Banky vo Viedni z 1918-1919. 25 a 200 korún.
- B) Vydania Maďarskej ľudovej republiky z 1919. So súhlasom Rakúsko-Uhorskej Banky, len 200 korún.
- C) Vydania Maďarskej republiky Rád z 1919. Bez súhlasu Rakúsko-Uhorskej Banky, 25 a 200 korún.
- D) Nevydané 200 korunové bankovky segedínskej vlády z 1919.

1 25 korún, 1918

- Dátum vydania:** 27.11.1918
- Rozmer:** 135 x 80 mm
- Podpisy:** Gruber, Heinrich, Schmid
- Autor:** Rudolf Rössler, Ferdinand Schirnböck.
- Technika tlače:** Tlač z výšky
- Vodoznak:** Nie je
- Ochranný prvok, mikro písmo:** Opakujúce sa písmo OMB-OUT

Mikro písmo OMB-OUT

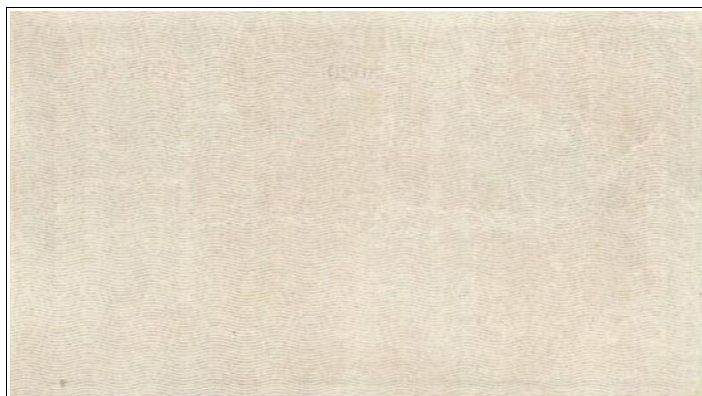

Rozdelenie do skupín:

1A 25 korún, séria 1xxx

A) Vydania Rakúsko-Uhorskej Banky vo Viedni z 1918-1919

- Séria:** 1001... (pod 2000), červená
Číslovanie: 6 miestne, červené
Miesto tlače: Druckerei für Wertpapiere, Viedeň
V obehu: Od 30.10.1918,
do 9.3.1919 v ČSR.
Reverz: Vodorovný raster
Ďalšie typy:

bez pätiiek

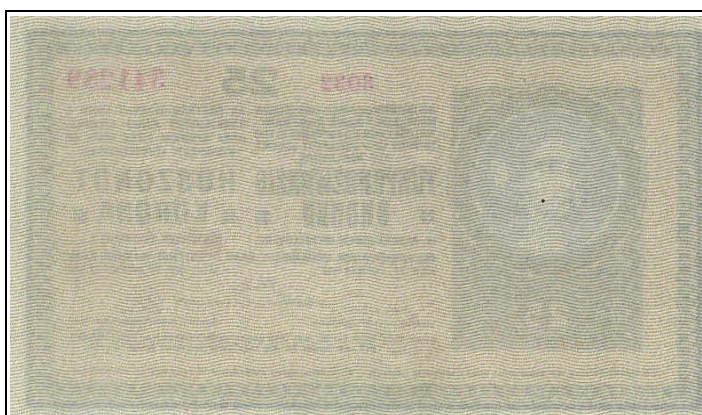
s pätkami

1A.1 Sériové číslo bez pätiiek, cca do 1098

1A.2 Sériové číslo s pätkami, cca od 1098

1C 25 korún, séria 3xxx

C) Vydania Maďarskej Republiky Rád z 1919. Bez súhlasu Rakúsko-Uhorskej Banky

- Séria:** 3001... (pod 4000), červená
Číslovanie: 6 miestne, červené (niekedy aj oranžové alebo fialové)
V obehu: V ČSR nikdy.
Od 25.4.1919 na území Maďarskej Republiky Rád. (s rastrom len od mája 1919)
Medzi 16.6.- 7.7.1919. v Slovenskej Republike Rád. V Maďarsku až do 30.9.1920, od augusta 1919 len v hodnote 5 korún.
Miesto tlače: Athenaeum Nyomda, Bakács Nyomda, Bruchsteiner és Fia Nyomda, Franklin Nyomda, Globus Nyomda, Budapest Székesfőváros nyomdája, Grafikai Intézet, Hamburger és Birkholz nyomdája, Klösz György nyomdája, Magyar Földrajzi Intézet nyomdája, Posner Lajos és Fia nyomdája, Rigler József Ede

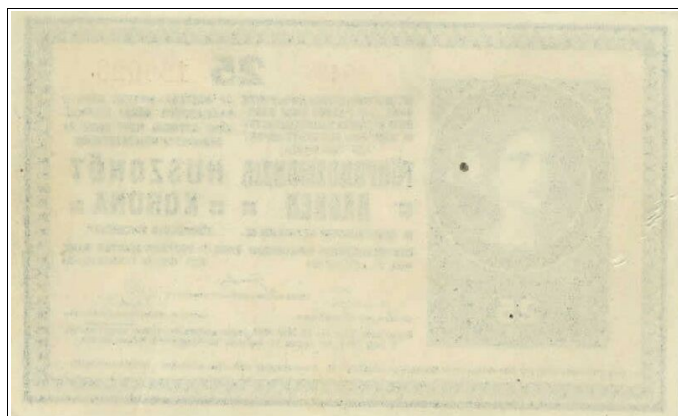
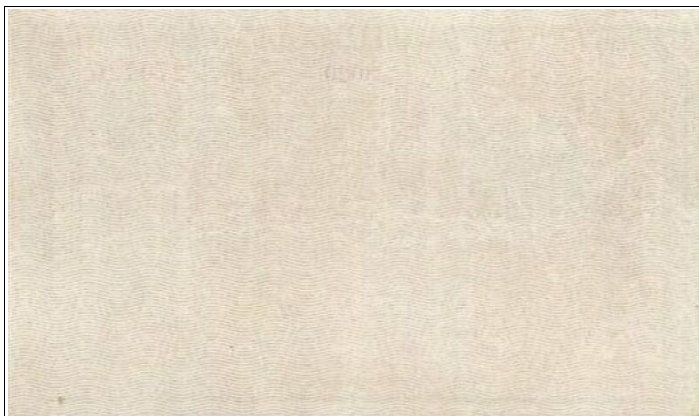
nyomdája, Seider-féle nyomda

Nie všade tlačili bankovky, niekde robili len fázy tlače, napríklad číslovanie. Podrobné informácie, ktoré nominále(25 alebo 200 korún) alebo typy bankoviek kde tlačili, nie sú.

Ďalšie typy:

1Ca Reverz s vodorovným rastrom

1Cb Reverz bez rastra

Reverz s vodorovným rastrom:

1Ca.1 Číslovanie 13 x 3.5 mm:

Čísla okolo 3100-3160/000000-500000

Reverz prázdny:

1Cb.1 Číslovanie 13 x 3.5 mm:

Čísla okolo 3100-3160/000000-500000

1Ca.2 Číslovanie 18 x 4 mm:

Čísla okolo 3001-3060/000000-500000

1Cb.2 Číslovanie 18 x 4 mm:

Čísla okolo 3001-3060/000000-500000

1Ca.3 Číslovanie 16 x 3 mm:

Vzácnejší typ, majú číslo okolo 3100-3160/300000-500000.

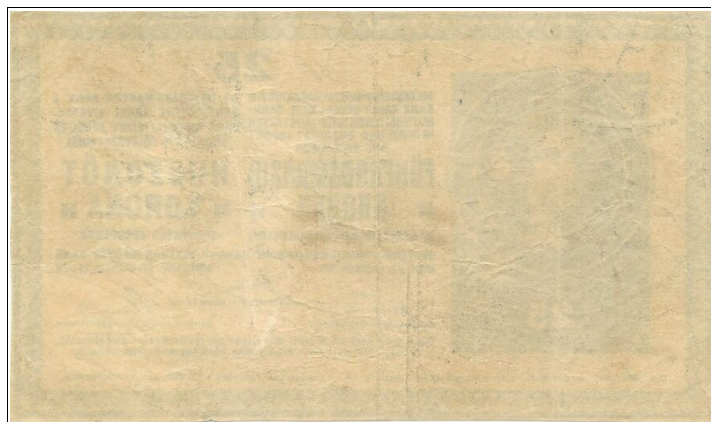
1Ca.4 Číslovanie 18 x 3 mm:

Vzácnejší typ, majú číslo okolo 3100/460000.
Například: 3115/461284, 3102/462401

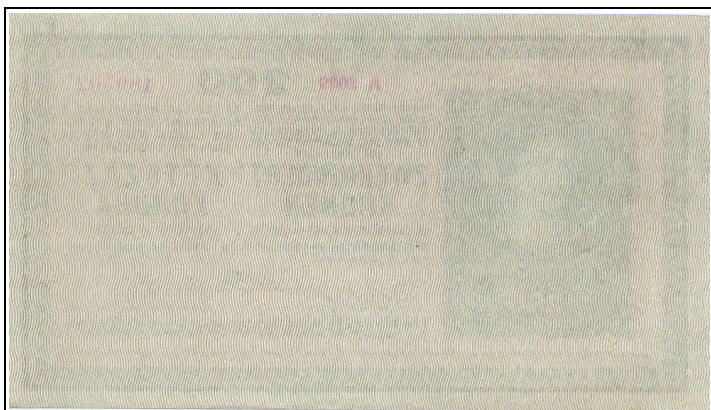

1 25 korún, 1918 – bez séria a číslovania

- Stretávame sa ojedinele a to s rastrom, alebo bez rastra, prípadne aj bez podtlačé.

2 200 korún, 1918

- Dátum vydania:** 27.11.1918
- Rozmer:** 168 x 100 mm
- Podpisy:** Gruber, Wiesenburg, Schmid
- Autor:** Rudolf Rössler, Ferdinand Schirnböck
- Technika tlače:** Tlač z výšky
- Vodoznak:** Nie je
- Ochranný prvok, mikro písmo:** Opakujúce sa písmo OMB-OUB

Mikro písmo OMB-OUB

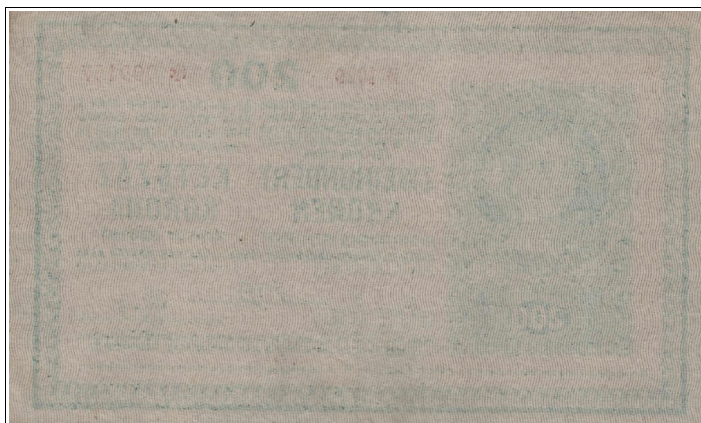

Rozdelenie do skupín:

2Aa 200 korún, séria B 1xxx

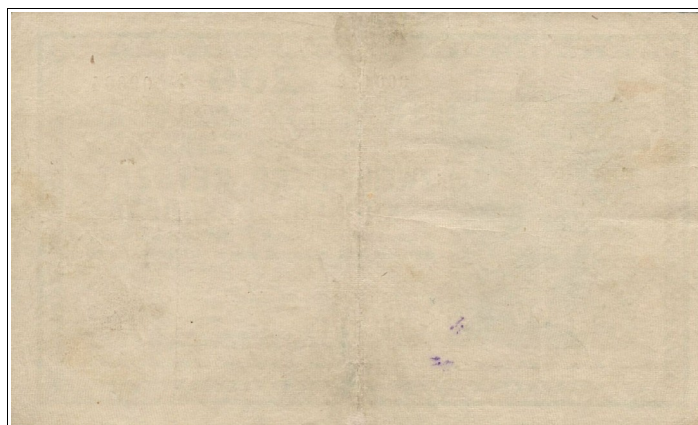
A) Vydania Rakúsko-Uhorskej Banky vo Viedni z 1918-1919

- Séria:** B 1001... (pod 2000), červená
Číslovanie: 6 miestne s *, červené
Miesto tlače: Druckerei für Wertpapiere, Viedeň
V obehu: Od 30.10.1918,
do 9.3.1919 v ČSR.
Reverz: Zvislý raster

2Ab 200 korún, číslovaná séria

A) Vydania Rakúsko-Uhorskej Banky vo Viedni z 1918-1919

- Séria:** 000,001..., červená
Číslovanie: 5 miestne s čiarkou, červené
Miesto tlače: Staatsdruckerei, Viedeň
V obehu: Od 1919 (?),
do 9.3.1919 v ČSR.

Ďalšie typy:

2Ab.1 Averz a revers so zvislým rastrom, cca do 000,024

2Ab.2 Averz a revers bez rastra, cca od 000,025, (chybotlač?)

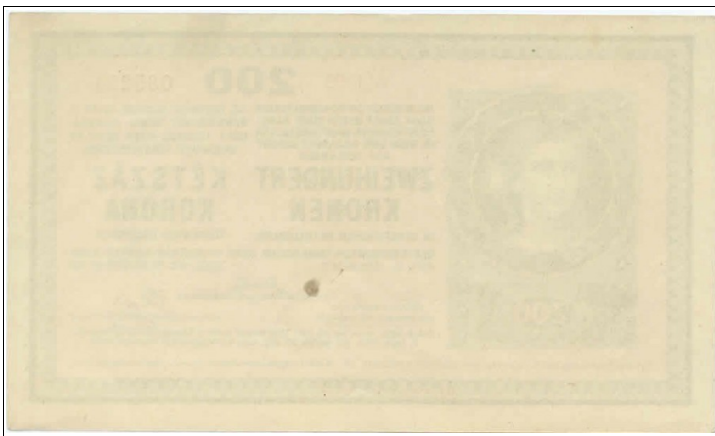
Averz a reverz so zvislým rastrom

Averz a reverz bez rastra

2B 200 korún, séria A1xxx

b) Vydania Maďarskej Ludovej Republiky z 1919. So súhlasom Rakúsko-Uhorskej Banky

Séria: A 1001... (pod 2000), červená

Číslovanie: 6 miestne, červené

Miesto tlače: Magyar Földtani Intézet, Budapest

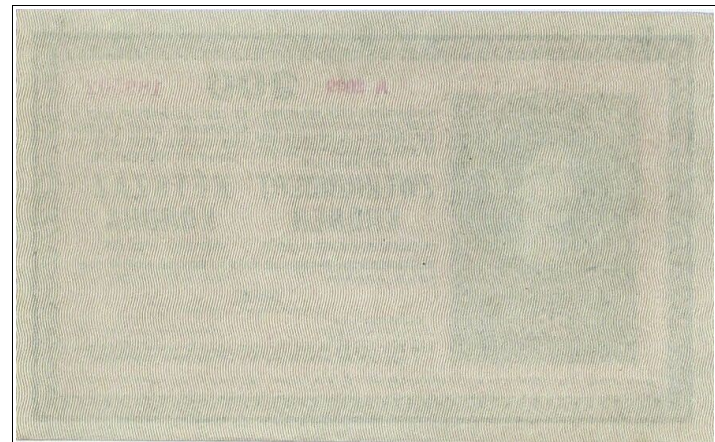
V obehu: Od 5.1.1919 (na území historického Uhorska), do 9.3.1919 v ČSR.

Reverz: Bez rastra

* bolo vytlačené 8.826.400 kusov

2C 200 korún, séria 2xxx

c) Vydania Maďarskej Republiky Rád z 1919. Bez súhlasu Rakúsko-Uhorskej Banky

Séria: 2001... (pod 3000), červená

Číslovanie: 6 miestne, červené (niekedy aj oranžové alebo fialové)

V obehu: V ČSR nikdy.
Od 20.5.1919 na území Maďarskej Republiky Rád. (reverz bez rastra len od júna 1919)
Medzi 16.6.- 7.7.1919. v Slovenskej Republike Rád.
V Maďarsku až do 30.9.1920, od augusta 1919 len v hodnote 40 korún.

Miesto tlače: Tlačiarne v Budapešti, vid' 1C.

Ďalšie typy:

2Ca.1 Reverz s zvislým rastrom

2Ca.2 Reverz s zvislým rastrom, bez číslovania (chybotlač?)

2Cb.1 Reverz bez rastra

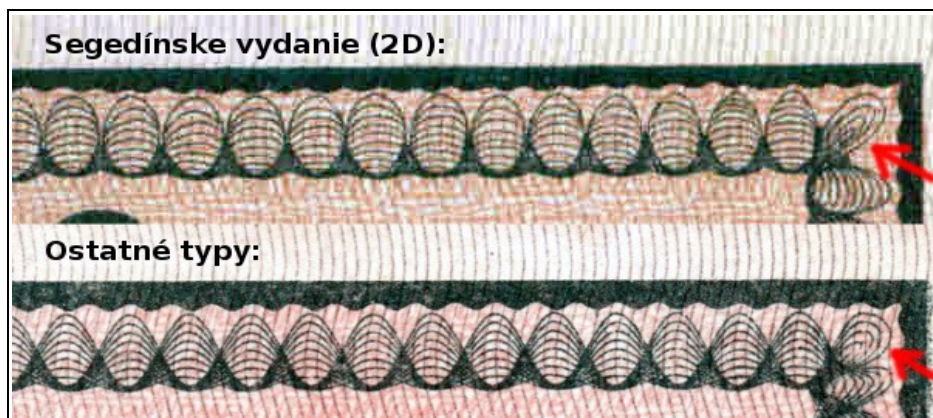
2Cb.2 Reverz bez rastra, bez číslovania (chybotlač?). V tomto prípade je diskutabilné ku ktorej z typov (2b) 1xxx, alebo (2c) 2xxx ju zaradiť.

Zvislý raster, bez číslovania

- Séria:** -
Číslovanie: -
Miesto tlače: Szeged, Maďarsko
V obehu: nevydané
Ďalšie typy:
2Da Averz a reverz s rastrom
2Db Averz a reverz bez rastra

Prehľad:

25 korún, 1918:

Séria:	Reverz:	Číslovanie:	Vydanie:	Platnosť					
				v R-U	v ČSR	v SRR ^[1]	V MER ^[2]	V MRR ^[3]	V Maďarsku ^[4] po MRR
Séria 1xxx	s rastrom	12x2 mm	Rakúsko-uhorské	Teoreticky, posledné dni	Do 9.3.1919	áno	Áno, v hodnote 25 korona	Áno, v hodnote 25 korona	Do 30.9.1920, v hodnote 25 korona
Séria 3xxx	s rastrom	13x3.5 mm	Maďarskej Republiky Rád	Nikdy, neskoršie vydanie	Nikdy	áno	Nikdy, neskoršie vydanie	Áno, v hodnote 25 korona	ako 5 korona, až do 30.9.1920
		18x4 mm							
		16x3 mm							
		18x3 mm							
	bez rastra								
13x3.5 mm									
18x4 mm									

200 korún, 1918:

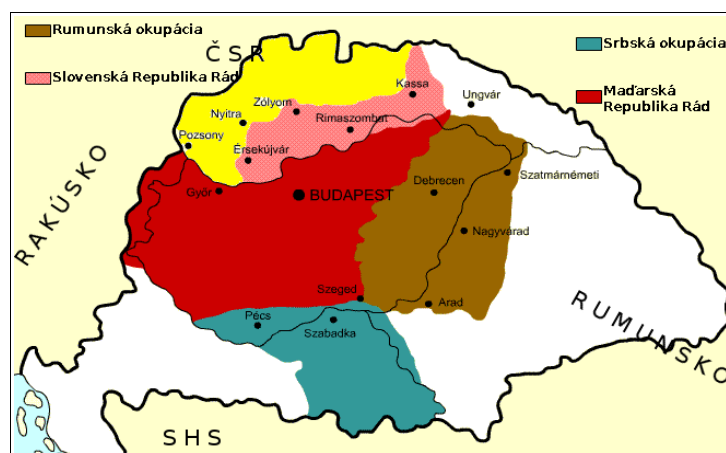
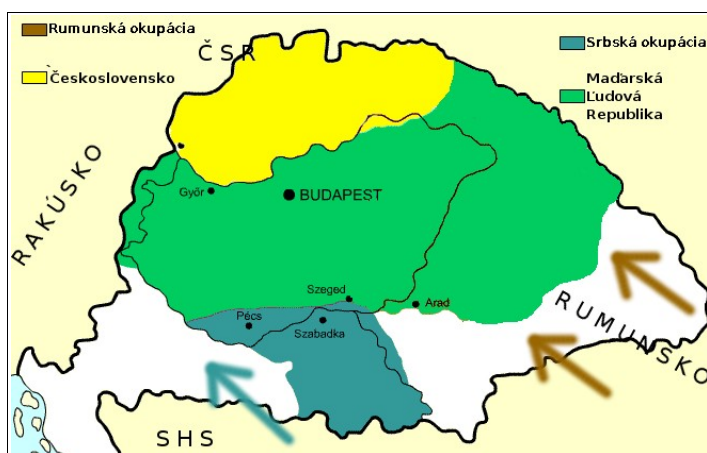
Séria:	Reverz:	Číslovanie:	Vydanie:	Platnosť					
				v R-U	v ČSR	v SRR ^[1]	V MLR ^[2]	V MRR ^[3]	V Maďarsku ^[4] po MRR
Séria B 1xxx	s rastrom	6 miestne	Rakúsko-uhorské	Teoreticky, posledné dni	Do 9.3.1919	áno	Áno, v hodnote 200 korona	Áno, v hodnote 200 korona	Do 11.11.1920, v hodnote 200 korona
Číslovaná	s rastrom	5 miestne	Rakúske, 1919	Nikdy, neskoršie vydanie	Do 9.3.1919	áno	Áno, v hodnote 200 korona	Áno, v hodnote 200 korona	Do 11.11.1920, v hodnote 200 korona
	bez rastra								
Séria A 1xxx	bez rastra	6 miestne	Maďarská Ľudová Republika	Nikdy, neskoršie vydanie	Do 9.3.1919	áno	Áno, v hodnote 200 korona	Áno, v hodnote 200 korona	Do 11.11.1920, v hodnote 200 korona
Séria A 2xxx	bez rastra	6 miestne	Maďarská Republika Rád	Nikdy, neskoršie vydanie	Nikdy, neskoršie vydanie	áno	Nikdy, neskoršie vydanie	Áno, v hodnote 200 korona	Do 11.11.1920, v hodnote 40 korona
	s rastrom								
-	bez rastra	-	"Segedínska protirevolučná vláda"	Nikdy					
-	s rastrom	-							

[1] - Slovenská republika rád – štát na území východného a južného Slovenska medzi 16.6.1919-7.7.1919.

[2] - Maďarská Ľudová Republika – štát na území Maďarska medzi 16.11.1918-21.3.1919

[3] - Maďarská Republika Rád – štát na území Maďarska medzi 21.3.1919-1.8.1919

[4] - Maďarská Republika od 1.8.1919, od 1920 Maďarské Kráľovstvo

Použitá literatúra:

- Johann Kodnar/Norbert Kunstner - KATALOG DER ÖSTERREICHISCHEN BANKNOTEN AB 1900
- Jan Bajer - Papirova platidla československa 1919-1993, České republiky, Slovenské republiky 1993-2003
- Leányfalusi Károly - Nagy Ádám: Magyarország fém és papírpénzei 1892-1925, III. kiadás
- Rádóczy Gyula - Tasnádi Géza: Magyar papírpénzek 1848-1992, Danubius Kódex Kiadói Kft.
- Id. Dr. Kupa Mihály, Corpus Notarum Pecuniarum Hungariae 1993
- Albert Pick - Colin R. Bruce II - Neil Shafer: World Paper Money (General Issues), Krause Publications
- Pick-Richter, Papiergeld-Spezialkatalog Österreich 1759-1986
- Ambrus Béla - A szegedi fehérpénzek